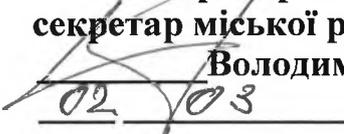

ЗАТВЕРДЖУЮ
Керівник субланки Білоцерківської
міської територіальної громади –
секретар міської ради

Володимир ВОВКОТРУБ
02 / 03 2026 р.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

з підготовки населення субланки Білоцерківської міської територіальної громади Білоцерківської районної ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Київської області до дій у надзвичайних ситуаціях на 2026-2027 роки

I. Загальні положення

1.1. Організаційно-методичні вказівки з підготовки населення Білоцерківської ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Київської області до дій у надзвичайних ситуаціях на 2026-2027 роки (далі - Організаційно-методичні вказівки) підготовлено відповідно до статті 39 «Кодексу цивільного захисту України» та наказу Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 28.11.2024 № 1268 «Про затвердження Організаційно-методичних вказівок з підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях на 2025-2026 роки».

1.2. З метою подальшої реалізації вимог Кодексу цивільного захисту України та створення умов для вдосконалення механізму організації навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, пріоритетними напрямками на 2026-2027 роки пропонується вважати:

розвиток системи функціонального навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, як фактору забезпечення спроможності субланки Білоцерківської міської територіальної громади Білоцерківської районної ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Київської області (далі — субланки громади) до дій в умовах загрози чи виникнення надзвичайних ситуацій, зниженню людських, матеріальних і фінансових втрат за їх наслідками;

координацію та здійснення спільних дій із забезпечення підготовки органів управління та сил цивільного захисту до дій у разі загрози і виникнення надзвичайних ситуацій, в умовах особливого періоду та терористичного акту шляхом проведення спеціальних об'єктових навчань (СОН) і тренувань (СОТ), та тренувань з питань цивільного захисту;

створення належних умов для розвитку і забезпечення дієвого функціонування освітньої підсистеми навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів діям у надзвичайних ситуаціях (з питань безпеки життєдіяльності) єдиної державної системи цивільного захисту;

укріплення потенціалу Білоцерківської міської територіальної громади щодо інформування населення про надзвичайні ситуації, у зоні яких або у зоні можливого ураження від яких може опинитися місце їх проживання, засвоєння

певних знань та вмінь з акцентом на запобігання можливих ризиків та загроз здоров'ю і життю, як необхідної умови безпечного способу життя;

поширення у суспільстві основних засад культури безпеки, формування правильної соціальної позиції щодо власної безпеки, мотивації безпечної поведінки в різних сферах життєдіяльності.

1.3. Організаційно-методичні вказівки рекомендуються для використання керівниками суб'єктів забезпечення цивільного захисту різного рівня, зокрема, для організації відповідної роботи посадових осіб органів управління та сил цивільного захисту, а також фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.

II. Рекомендації органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам та організаціям Білоцерківської міської територіальної громади

2.1. Керівникам органів місцевого самоврядування у межах повноважень визначених законодавством України, з метою забезпечення навчання з питань цивільного захисту посадових осіб органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання комунальної власності, а також здійснення підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях рекомендовано:

1) забезпечити організацію та проведення заходів з підготовки:

органів управління субланки та підпорядкованих їй сил цивільного захисту з урахуванням вимог Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 443 (далі - Порядок підготовки до дій за призначенням), плану основних заходів цивільного захисту субланки Білоцерківської міської територіальної громади Білоцерківської районної ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Київської області на рік. Тематику штабних тренувань спрямувати на відпрацювання алгоритму дії щодо приведення у вищий ступінь готовності та виконання завдань цивільного захисту під час реалізації оборонних заходів;

спеціалізованих служб цивільного захисту відповідно до вимог Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08 липня 2015 року № 469 «Про затвердження Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту» (зі змінами), та Порядку підготовки до дій за призначенням;

територіальних і об'єктових формувань цивільного захисту відповідно до вимог Порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2013 року № 787 «Про затвердження Порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту» (зі змінами), та Порядку підготовки до дій за призначенням;

керівного складу та фахівців підприємств, установ та організацій комунальної власності, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, шляхом проходження функціонального навчання у навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Київської області.

Під час проведення спеціальних тренувань з формуваннями провести рекогносцировку місць розгортання та зосередження формувань цивільного

захисту, визначених для виконання завдань в особливий період, та об'єктів, на які буде зосереджено основні зусилля таких сил:

керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери їх управління, шляхом проходження функціонального навчання у Навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Київської області.

2) організувати (забезпечити) умови для проходження:

одноденних навчальних зборів з керівниками підрозділів (фахівцями) з питань цивільного захисту органів місцевого самоврядування на базі територіальних курсів цивільного захисту та безпеки життєдіяльності (навчально-консультаційних пунктів) з питань реалізації заходів захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період відповідно до плану основних заходів на 2026 рік;

3) скласти на підставі узгоджених графіків проведення СОН (СОТ) на суб'єктах господарювання та затвердити плани-графіки проведення практичної підготовки осіб керівного складу і фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів цивільного захисту на 2026 рік згідно з вимогами Порядку проведення СОН (СОТ) та забезпечити їх виконання;

4) організувати контроль здійснення практичної підготовки під час проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління, згідно з вимогами Порядку проведення СОН (СОТ);

5) скласти та подати в установлений термін заявки на функціональне навчання за державним замовленням на плановий рік на підставі потреби у навчанні, використовуючи результати обліку осіб на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, які зобов'язані проходити функціональне навчання, та періодичності проходження функціонального навчання окремих категорій осіб, зазначеної у додатку 1 до Порядку функціонального навчання;

6) начальнику управління освіти і науки Білоцерківської міської ради звернути увагу на виконання закладами дошкільної та загальної середньої освіти вимог Кодексу цивільного захисту України щодо обов'язковості навчання дітей дошкільного віку та учнів діям у надзвичайних ситуаціях та надати рекомендації щодо розроблення та затвердження Положень про організацію навчань з питань безпеки життєдіяльності та цивільного захисту в закладах дошкільної та загальної середньої освіти;

звернути увагу на обов'язкове проходження педагогічними працівниками на безоплатній основі навчання у навчально-методичному центрі ЦЗ та БЖД Київської області, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту. Зокрема для:

- закладів загальної середньої освіти – вчителі предметів «Основи здоров'я» та «Захист України»;

- закладів дошкільної освіти – вихователі-методисти, директори (в закладах, які не мають штатної посади «вихователь-методист».

7) **Забезпечити:**

Інформування населення про надзвичайні ситуації, у зоні яких або у зоні можливого ураження від яких може опинитися місце проживання громадян, а також про способи захисту від впливу небезпечних факторів, викликаних такими ситуаціями;

доведення до населення, враховуючи ускладнення воєнно-політичної обстановки в державі, порядку дій у випадку попереджувального сигналу «Повітряна тривога», поводження з вибухонебезпечними предметами, застосування противником засобів ураження (в тому числі радіаційна, хімічна та бактеріологічна), проведення евакуаційних заходів застосування противником засобів ураження, проведення евакуаційних заходів, оприлюднення інформації про місця розташування та стан готовності фонду захисних споруд цивільного захисту та інших споруд, призначених для укриття всіх верст населення;

підготовку та видання навчальних, навчально-наочних посібників, розповсюдження інформаційних матеріалів, буклетів, пам'яток, листівок інших друкованих відео та аудіо матеріалів. Кожна людина має чітко усвідомлювати свої дії у надзвичайних ситуаціях та ту допомогу на яку вона може розраховувати за таких умов;

діяльність консультаційних пунктів при органах місцевого самоврядування, особливо в частині створення умов для оволодіння громадянами навичками користування найбільш поширеними засобами захисту і надання допомоги постраждалому у невідкладному стані;

запровадження постійних рубрик у засобах масової інформації, зокрема друкованих, а також за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, аудіовізуальних та інтерактивних засобів та соціальної реклами;

подання звітності з питань навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях відповідно до наказу Міністерства внутрішніх справ України від 22 липня 2024 року № 502 «Про затвердження Табеля термінових та строкових донесень з питань цивільного захисту» (далі - Табеля термінових донесень);

8) спланувати проведення з керівним складом органів місцевого самоврядування та керівництвом підпорядкованих підприємств, установ та організацій підбиття підсумків з виконання основних заходів з навчання працівників діям у надзвичайних ситуаціях за окремий плановий період і визначення завдань на наступний плановий період.

2.2. Керівникам підприємств, установ та організацій з метою здійснення навчання працівників з питань цивільного захисту, зокрема правилам техногенної та пожежної безпеки, рекомендується:

1) здійснити відповідно до вимог статті 20 Кодексу цивільного захисту України навчання:

працівників з числа осіб керівного складу та фахівців визначених додатком І до Порядку функціонального навчання у навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Київської області та

після його проходження відповідні відомості про навчання з питань цивільного захисту внести до реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування;

утворити навчальні групи та здійснити навчання працівників діям у надзвичайних ситуаціях шляхом курсового та індивідуального навчання за Програмою загальної підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях, затвердженою наказом ДСНС від 06 червня 2014 № 310 «Про затвердження Програми загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях» (зі змінами);

затвердити програми спеціальної підготовки працівників, що входять до складу спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту, та забезпечити проведення з ними занять безпосередньо на підприємствах, в установах та організаціях або на договірній основі навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Київської області. Особливу увагу зосередити на порядку приведення у готовність спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту до дій у складі угруповання сил цивільного захисту, визначених для виконання завдань в особливий період;

провести з призначеними відповідальними особами з обслуговування фонду захисних споруд тренування щодо порядку дій із підготовкою таких споруд до укриття населення (укомплектування запасами матеріалів, обладнання, інструменту та засобами, необхідними для приведення у готовність захисних споруд), у тому числі осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

організувати, відповідно до Порядку затвердження програм навчання та інструктажів з питань пожежної безпеки, організації та контролю за їх виконанням затвердженого наказом МВС від 05 грудня 2019р. № 1021, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020р. за № 108/34391, проведення під час прийняття на роботу і за місцем праці інструктажів працівників з питань пожежної безпеки, цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях розроблених на підставі програм підготовки працівників та чинних на підприємстві, в установі та організації правил, інструкцій, планів реагування на надзвичайні ситуації, інших нормативно-правових актів з питань цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки;

визначити порядок проведення з працівниками занять з пожежно-технічного мінімуму з призначенням відповідальних за їх проведення з урахуванням вимог Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом МВС від 30 грудня 2014р. № 1417, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 5 березня 2015р. №252/26697;

забезпечити проходження особами, які залучаються до проведення безпосередньо на підприємствах, в установах та організаціях інструктажів і навчання з питань цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки спеціальної підготовки у навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Київської області;

2) організувати та здійснити відповідно до вимог статті 20 Кодексу цивільного захисту України проведення об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту:

скласти та за узгодженням з Білоцерківським районним управлінням цивільного захисту та превентивної діяльності Головного управління ДСНС України у Київській області та управлінням з питань надзвичайних ситуацій та

цивільного захисту населення Білоцерківської міської ради затвердити графік проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту на підприємстві, в установі, організації на рік;

розробити та затвердити згідно з Порядком проведення СОН (СОТ) плани проведення спеціальних об'єктових навчань з питань цивільного захисту, спеціальних об'єктових, тренувань спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту, об'єктових тренувань з питань цивільного захисту у закладах освіти;

забезпечити проведення навчально-методичним центром цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Київської області інструкторсько-методичних занять з керівництвом спеціальних об'єктових навчань з питань цивільного захисту на суб'єктах господарювання, віднесених до однієї із категорій цивільного захисту або тих, хто продовжує виробничу діяльність в особливий період чи має в користуванні хоча б один об'єкт підвищеної небезпеки;

провести засідання об'єктових комісій із залученням представників Білоцерківського РУ ЦЗ та ПД Головного управління ДСНС України у Київській області з оцінки готовності (допуску) персоналу до проведення спеціальних об'єктових навчань з питань цивільного захисту;

відпрацювати практичні дії персоналу, застосовуючи засоби оповіщення, колективного та індивідуального захисту, у режимах підвищеної готовності, надзвичайної ситуації та воєнного стану, підтримання стійкості функціонування до, під час і після настання надзвичайної ситуації. За отриманими результатами внести необхідні уточнення та зміни до планів реагування на надзвичайні ситуації та цивільного захисту на особливий період;

здійснити практичну підготовку персоналу та проведених спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту;

подання до управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Білоцерківської міської ради та Білоцерківського РУ ЦЗ та ПД Головного управління ДСНС України у Київській області звітів за результатами проведених спеціальних об'єктових навчань (СОН) і тренувань (СОТ);

3) забезпечити:

проходження посадовими особами навчання з питань пожежної безпеки за програмами навчання з питань пожежної безпеки з урахуванням вимог Порядку навчання населення у навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Київської області;

ведення документації з питань організації навчання працюючого населення (переліки навчальних груп, осіб керівного складу і фахівців, які підлягають у поточному році навчанню у сфері цивільного захисту, та посадових осіб, які проходять навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки, робочі навчальні плани і програми, розклади занять, графіки консультацій, журнали навчання, плани підготовки і проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань тощо);

4) вжити заходів щодо удосконалення матеріально-технічної бази з підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях шляхом виділення ділянок, споруд, приміщень для обладнання в них навчальних ділянок, пунктів, класів тощо;

5) обладнати (оновити) в кожному окремо розташованому структурному підрозділі підприємства, установи та організації інформаційно-довідковий куточок з питань цивільного захисту та забезпечити його наповнення навчальними і наочними посібниками, передбаченими загальною програмою підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях, інформаційними стендами з доведення основних заходів, що виконуються підприємством, установою, організацією відповідно до об'єктового плану реагування на надзвичайні ситуації;

6) керівникам закладів вищої освіти забезпечити набуття у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти знань і навичок з необхідного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях відповідно до майбутнього профілю роботи та другого (магістерського) рівня вищої освіти поглиблених знань, умінь і навичок за обраною спеціальністю (чи спеціалізацією) з планування та управління заходами цивільного захисту.

З метою відпрацювання дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій, у серпні 2026 року провести показове заняття з питань цивільного захисту з учасниками освітнього процесу на базі однієї зі шкіл та ЗДО міста.

Начальник Управління з питань
НС та ЦЗН БМР

Вячеслав СОЛЯКОВ